

6. Státní návladní mají orgánům státního návladnictví při okresních soudech zřízeným udíleti pokyny, zda a ve kterých případech se mají osobně zúčastniti úředních jednání, která se konají pro přestupky mimo úřední sídlo okresního soudu. Funkcionáři státního návladnictva u okresních soudů zřízených mají po uplynutí každého měsíce zaslati státnímu návladnímu výkaz o případech trestních a opatřeních, které v té příčině byli učinili. Státní návladnictví má koncem každého roku o činnosti funkcionářů státního návladnictva u okresních soudů zřízených vrchnímu státnímu návladnímu zprávu podávati, důležitější události těchto orgánů se týkající má však oznamovati ihned (§§ 111., 112., 114. jmen. nař.).

Dohled policejní.

Osoby, které pro padělání veřejných úvěrních papírů, mincí, nebo pro jiná cizímu majetku nebezpečná jednání ku delšímu než šestiměsíčnímu, nebo sice ke kratšímu trestu na svobodě, ale častěji odsouzeny byly, nebo, které jako tuláci trestány byly a zároveň jsou nebezpečny cizímu majetku, mohou dány býti pod t. zv. dohled policejní (§ 4 zákona ze dne 10. května 1873 č. 108 ř. z.) Dle zákona ze dne 27. května 1885 č. 134 ř. z. může dán býti pod dohled policejní ten:

1. kdo bez povolení úředního třaskaviny vyrábí, v oběh dává, sám chová, nebo do území, kde má zákon tento platnosti, dováží;
2. kdo úmyslně užívá jich jako prostředků třaskavých, aby tím ohrožoval cizí majetek, zdraví nebo život (§ 4 cit. z.);
3. osoby, které se smluvily, že použijí látek třaskavých k ohrožení cizího majetku, zdraví nebo života, třeba by i žádného jednání nepředsevzaly, kterým by skutečně nebezpečí povstalo (§ 5 cit. z.);
4. kdo třaskaviny nebo látky, ze kterých se tyto vyrábějí, nebo předběžné zařízení ku jich použití vyrábí, opatřuje, objednává, nebo sám drží s tím úmyslem, aby byl ohrožen cizí majetek, zdraví nebo život jím samým nebo osobami jinými, dále kdo třaskaviny, věda, že sloužiti mají ku takovému ohrožení, jiným osobám přenechává;
5. kdo veřejně nebo před více lidmi, v tiskopisech, vyobrazeních nebo spisech ku provedení jednání trestného pod č. 2. a 3. uvedeného nebo k účasti jeho vyzývá, nebo je ospravedlniti se snaží, nebo vůbec k jednáním těmto návod udílí.

Policejní dohled záleží v částečném omezení osobní svobody, a sice v tom:

a) že osobě takové může se zapověděti, aby se v určitém okrsku nebo místě vůbec nezdržovala, nebo se jí může určité místo ku stálému pobytu vykáhati s nařízením, že nesmí bez úředního dovolení toto místo nebo jiné, které si byla sama ku pobytu zvolila, opustiti. Nikomu však nesmí býti zakázán pobyt v jeho obci domovské;

b) že jest osoba taková povinna každou změnu svého bydliště ještě téhož dne úřadu bezpečnostnímu oznámiti, na každé vyzvání tohoto úřadu k němu se dostaviti a zprávu podati o svém zaměstnání, výživě nebo živnosti, jakož i o svých stycích s lidmi jinými;

c) že může úřad bezpečnostní osobě takové uložiti povinnost, aby se během určité doby u něho osobně přihlásila, že jí může zapověděti, aby nebrala účasti na některých shromážděních, aby určitých místností nenavštěvovala a v noční dobu, nebo v čas, kdy chodí neobvyklé množství lidí, bez nutné potřeby svého obydlí neopouštěla;

d) že může býti u osoby takové za příčinou policejního dohledu vykonána každý čas domovní, jakož i osobní prohlídka.

Těchto omezení osobní svobody má se použiti toliko potud, pokud by toho potřeba kázala a vždy se všemožným šetřením pověsti a živnosti, kterou osoba pod policejní dohled postavená provozuje. Jakmile pomine potřeba dohledu, má se tento ihned zrušiti (§ 9 zákona z r. 1873).

Trestní soud, který vynesl rozsudek ve věci hlavní, prohlásí v tomto zároveň, že odsouzený může dán býti pod policejní dohled. Proti tomuto výroku místa mají všechny opravné prostředky jako proti rozsudku (§ 5 cit. z.). O tom, má-li býti dán někdo pod policejní dohled, rozhoduje politický úřad I. stolice neb úřad policejní za spolupůsobení obcí. Obecní starostové jsou povinni totiž spolupůsobiti při dohledu policejním, jakož i prováděti všechna nařízení úřadem politickým udělená (§ 7 cit. z.). Přestoupila-li by osoba pod policejní dohled postavená omezení pod *a) d)* uvedené, trestá se dle § 6 zákona ze dne 24. května 1885 č. 89 ř. z. tuhým vězením od 8 dnů do 3 měsíců, kteréž může býti dle § 253 tr. z. zostřeno. Policejní dohled nesmí trvati déle než tři leta (§ 9 zák. z r. 1873). Kdyby se však osoba pod policejní dohled postavená dopustila nového trestného činu v § 4 cit. z. naznačeného, může se jí policejní dohled prodloužiti na tři leta ode dne přestání posledního trestu počítaje (§ 11 jmen. z.).

Dohodci obchodní (sensálové).

I. Pojem.

Dohodci obchodní jsou úředně zřízení, pod přísahu vzatí prostředníci obchodů. Dohodcové obchodní, jež v jistém ohledu podobají se notářům, jsou veřejně pověřené osoby věrohodné, jichž zprávám musí přikládána býti víra a moc průvodní jednak od stran, pro něž obchody prostředkují, jednak od celého světa obchodního, pro nějž na základě obchodů jimi zprostředkovaných ustanovuje se denní tržní cena zboží. Dohodce obchodní jmenuje komora obchodní toho okresu, pro který dohodce zřízen býti má a jmenování schvaluje úřad politický. Žadatelé za místo sensálské musí prokázati, že jsou 24 roků staří, bezúhonní, dále že jsou občany rakouskými a svéprávní a že odbyli zkoušku sensální s dobrým prospěchem. Dozor nad dohodci náleží úřadu živnostenskému, jemuž přísluší i moc disciplinární nad nimi; tresty jsou jednak disciplinární, jednak pořádkové. Trest disciplinární může uložen býti dohodci jen po předběžném vyšetřování disciplinárním (čl. 84 a, b, c, obch. z.). O dohodcích bursovních viz čl. Bursa. Dohodci obchodní ustanovují se ku prostředkování obchodů vůbec neb jen ku prostředkování obchodů jednotlivého druhu (čl. 68 obch. z.).

II. Obsah práv.

Dohodci obchodní prostředkují prodeje a koupě zboží, lodí, mincí, papírů státních, akcií a jiných papírů obchodních, dále prostředkují smlouvy pojišťovací, půjčky na lodě, náklady a nájem lodí, jakož i dopravu po zemi a vodě a t. d. Zprostředkování obchodů neopravňuje dohodce přijímati placení nebo jiné plnění smlouvou vytčené; on jest ale zmocněn i beze zvláštní plné moci přijímati cenu za zboží, ve kterém obchod prostředkuje, jestliže zboží to sám druhé straně odevzdá. (§ 67 obch. z.). Úřad politický může uděliti dohodci právo, aby vykonával dražby veřejné na zboží a papíry cenné (čl. 70 obch. z.).

III. Zvláštní povinnosti dohodců obchodních.

Dohodci obchodní mají různé povinnosti, jež plynou z jich postavení